

Školní zralost, pravolevá orientace, grafomotorika (osnova tématu)

Přípravenost různých duševních funkcí a dovedností

Umožňuje osvojení školních dovedností a vědomostí

Škola je počátek dlouhodobého vývojového úkolu

Přípravenost pro školní práci se týká psychosomatického stavu – výsledek předchozí etapy vývoje

Výkonnost, přizpůsobivost a subjektivní pocit radosti

Čtení – nutné zrakové rozlišení (zraková diferenciacce)

Psaní – sluchové rozlišování (sluchová diferenciacce), grafomotorika

Smyslové vnímání

- **Věk:** 6 let, dítě většinou dozrává v 6,5 letech, chlapci později – hlavně motorika ruky (projeví se v psaní), soustředění
- **Zrak:** rozlišit tvary od sebe, alespoň trochu znalost písmen, číslice (nezaměňovat tvarově podobná písmena (m/n), symetrické podle svislé (b/d) a vodorovné osy (p/b, j/l)
- **Sluchové rozlišení:** poznat první písmeno ve slově, syntéza a analýza slov (rozklad na hlásky, složení slova z hlásek)

Zraková diferenciacce/ prostorová orientace/ analýza/syntéza

- **Rozlišování předmětů** (vyhledávání dvou stejných předmětů) – kostky mezi kuličkami – rozlišování rozdílných věcí (najít, co nepatří podle barev, tvaru, velikosti do skupiny – vyhledávání rozdílů ve zdánlivě stejných obrázcích – vyhledání stejných obrázců z několika podobných – rozlišení obrazce z řady stejných – vyhledávání „ukrytých věcí“)
- **Zraková analýza a syntéza** (skládání a rozkládání obrázků z rozstříhaných částí, skládání a rozkládání částí stavebnic, puzzle, mozaiky)
- **Prostorová orientace** – vyhledání věcí na obrázku s pojmy nahoře/dole, vpředu/vzadu/uprostřed, vyhledání a určení místa věcí v místnosti, obrázková bludiště

Pravolevá orientace

- **Pravolevá orientace**
- Určování věcí s pojmy vpravo/ vlevo na obrázku, hračce, v reálu
- Určení změny postavení
- Určení polohy na sobě a druhém člověku
- Popis cesty (do obchodu) s určením vpravo/ vlevo
- **Lateralita** – jeden párový orgán je dominantní, dominance oko/ ruka, zkřížená lateralita, nevyhraněná lateralita, patologické leváctví, praváctví (poškození dominantní hemisféry), leváctví/ praváctví z nutnosti (poškození dominantní HK)

- **Sluchová diferenciacie**
- Sluchová diferenciacie – rozlišení zvuků (zavázané hry, poznat zvuk sirek, peněz, klíčů, poznat hudební nástroje, poznat přírodní zvuky, napodobení rytmu vytleskáním)
- Sluchová orientace – hledání schovaného budíku podle zvuku, hádání, co vydává zvuk, hra na slepou bábu apod.
- Sluchová analýza – kterou hláskou slovo začíná a končí (co slyšíš na konci?), slovní fotbal, vymýšlení slov na hlásku, vyhledávání slov na hlásku, slabiku, vymýšlení slov na určitou slabiku

Grafomotorika

- Správné držení tužky
- Zabránit křečovitému nebo nesprávnému držení tužky (specifika u těl. postižení), procvičování za použití různých materiálů (voskovky, tužky, křídly...)
- **Náprava**
- Nácvik v pohodě, střídání různých materiálů, velké plochy, uvolňování ruky od ramene po předloktí, zápěstí, forma hry, před psaní rozcvičit ruce (kroužit zápěstím – volné, pětstičky, protřepání prstů, rukou, prsty jeden po druhém, pozor na správné proporce, velikost detaily (postava, oči, uši, prsty), nácvik všímavosti k detailům, vybarvování ploch (bez přetahování, nedotažení)